

การจัดการศึกษาโรงเรียนสอนภาษาไทยในประเทศมาเลเซีย : กรณีศึกษาในรัฐเคดาห์
Educational Management of Thai Language School in Malaysia :
Case Study in Kedah State

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ¹
รองศาสตราจารย์ ดร.จรัส อติวิทยากรณี²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษา การจัดการศึกษาโรงเรียนสอนภาษาไทยในประเทศมาเลเซีย : กรณีศึกษาในรัฐเคดาห์ ซึ่งประกอบด้วย วัดวิสุทธิประดิษฐาราม วัดถ้ำศิรีวงศ์ ขอบเขตเนื้อหา 8 องค์ประกอบ คือ 1) สารเนื้อหา 2) ครู/ผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ 3) สื่อ/อุปกรณ์การสอน 4) รูปแบบวิธีการเรียนการสอน 5) ผู้บริหารและบุคลากร 6) เงินทุนสนับสนุน 7) สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม 8) ผู้เรียน ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ได้แก่ ครูผู้สอน (พระภิกษุ) นักเรียน (เด็กชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย) ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้เพื่อสนทนากลุ่ม (Focus Group) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

หลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยเสริมด้วยเนื้อหาวัฒนธรรมไทย ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุ ไม่ได้สำเร็จทางด้านการศึกษา สอนด้วยจิตอาสา ใช้สื่อการเรียนการสอนแบบง่าย ๆ เช่น รูปภาพ วีดีโอ หนังสืออ่านประกอบ รูปแบบการสอนใช้การบรรยาย อภิปราย ทำกิจกรรมในการจัดหาคณาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแบบอาสาสมัครจากประเทศไทย มีทั้งพระภิกษุ และฆราวาส เงินสนับสนุนได้จากรัฐบาลมาเลเซีย บางส่วนจากการบริจาคของหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับสถานที่จัดการเรียนการสอนเป็นโบสถ์ ศาลาการเปรียญ ไม่ได้แยกเป็นสัดส่วนชัดเจน และผู้เรียนเป็นเด็กชาวมาเลเซียเชื้อชาติไทยที่สนใจในเรื่องพุทธศาสนาและต้องการเรียนภาษาไทย

คำสำคัญ : การจัดการศึกษา โรงเรียนสอนภาษาไทยในมาเลเซีย

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

²รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Abstract

This research studied about Educational Management of Thai Language School in Malaysia : Case Study in Kedah State include Wat Phaditharam and Wat Thamkhirewong. The scope of contents consist of 8 components : 1) Contents 2) Teachers 3) Teaching materials 4) Teaching Model 5) Personnel Administration 6) Support funding 7) Location and environment 8) Students. Key informants are teachers, students, parent and community. Structured interviews for focus group and participant observation are used as research tools. Data were descriptively analyzed. The research results were as follows :

The school curriculum is the course curriculum from Ministry of Education of Thailand incorporated with Thai culture. Teachers are mostly monks without educational degree graduation who voluntarily teach. Simple materials such as pictures, VDOs and textbooks are used. Teaching methods are mainly lecturing, discussing, and doing activities. Personnel recruitment is done through calling for volunteers from Thailand which include monks and teachers. Supported funds are partly obtained from both Malaysian government and some donors from different organizations. Buddhist chapel and sermon halls in monasteries are used as place for studying. The students are Thai race who want to learn Buddhist principles and Thai language.

Key words : Educational management, Thai language school in Malaysia

บทนำ

ชาวไทยในมาเลเซีย เรียนหนังสือไทย จากวัด ส่วนใหญ่มีพระภิกษุหรือคนไทยอาสาสมัครเป็นผู้สอนเพื่อให้อ่านและเขียนภาษาไทยได้ ปัจจุบันพ่อแม่เด็กไทยไม่นิยมส่งลูกหลานให้เรียนภาษาไทย เพราะผู้เรียนภาษาไทยไม่มีสิทธิ์เรียนต่อชั้นสูง ในโรงเรียนรัฐบาล รัฐบาลมาเลเซียไม่อนุญาตให้เปิดการเรียนการสอนภาษาไทย ในขณะที่มีชาวมาเลย์เชื้อสายไทยเข้ามาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในสถานศึกษาของไทย ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีจังหวัดที่ใกล้เคียงกับประเทศ

มาเลเซีย อย่างมหาวิทยาลัยทักษิณ ผู้วิจัยจึงมองเห็นความสำคัญในด้านการจัดการศึกษา และการปรับตัวให้เข้าสู่สังคมอาเซียนดังนี้ คือ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานภายใต้กรอบรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน กรอบประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน และการจัดตั้งสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโครงการ Education Hub School และอยู่ระหว่างดำเนินโครงการ Spirit of ASEAN (Sister/Partner School และ Buffer School) สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการในปี 2554 คือการพัฒนาหลักสูตร และสื่อเกี่ยวกับอาเซียน รวมทั้งกิจกรรมค่าย

เยาวชนเพื่อการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา มาเลเซีย-อินโดนีเซีย-ไทย การประชุมอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้บริหารระดับสูงด้านการอุดมศึกษา และการจัดยุทธศาสตร์ด้านการอุดมศึกษาอาเซียน ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการศึกษา โรงเรียนสอนภาษาไทยในประเทศมาเลเซีย ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมว่ามีการจัดการศึกษาอย่างไรจึงทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความแปลกแยกทางสังคมและวัฒนธรรมตลอดจน สามารถดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นไทยไว้ได้จนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการศึกษา โรงเรียนสอนภาษาไทยในประเทศมาเลเซีย : กรณีศึกษา ในรัฐเกดะห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. คุณค่าด้านความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยและคนมาเลเซียให้เข้าใจกันดียิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
2. เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ภาษาไทย การเรียนรู้วิถีชีวิตเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงเพื่อนำมาปรับใช้ในวิถีไทย เป็นแหล่งข้อมูลให้องค์กรทางการศึกษาได้นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาในระดับต่างๆ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะโรงเรียนสอนภาษาไทยในรัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย โดยเก็บข้อมูลครอบคลุม พื้นที่เฉพาะอำเภอเป็นดัง ซึ่งมีวัดจำนวนมากและชุมชนคนไทยในมาเลเซียอาศัยอยู่มากที่สุด ผู้วิจัยได้เลือกชุมชนจำนวน 2 แห่งในการลงภาคสนาม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะโรงเรียนสอนภาษาไทย / ครูผู้สอน (พระภิกษุ) นักเรียน (กลุ่มเด็กชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย) ผู้ปกครอง ชุมชน ตามขอบเขตเนื้อหาที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 8 องค์ประกอบ ในประเด็น ดังต่อไปนี้

- 2.1 สารเนื้อหา
- 2.2 ครู / ผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้
- 2.3 สื่อ / อุปกรณ์การสอน
- 2.4 รูปแบบวิธีการเรียนการสอน
- 2.5 ผู้บริหารและบุคลากร
- 2.6 เงินทุนสนับสนุน
- 2.7 สถานที่ศึกษาและบรรยาย
- 2.8 ผู้เรียน

แวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเน้นการใช้วิธีการศึกษาข้อมูลภาคสนาม และใช้ข้อมูลเอกสารประกอบตามความจำเป็น โดยผู้วิจัยจะดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร เป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ประกอบการศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โรงเรียนสอนภาษาไทยในประเทศมาเลเซีย

2. แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ผู้วิจัยจะเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภาคสนามและใช้แหล่งข้อมูลจากเอกสารประกอบด้วย ดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูลภาคสนาม เป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยจะเก็บรวบรวม

ข้อมูลภาคสนามจากแหล่งที่มีคนไทยอาศัยอยู่มากในรัฐเคดะห์ โดยคัดเลือกชุมชนและหรือหมู่บ้าน ที่เป็นตัวแทน ที่เป็นเด็กมาเลเซียเชื้อสายไทย ในโรงเรียนสอนภาษาไทย มีการทำกิจกรรมและปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรมไทย

2.2 คัดเลือกแหล่งข้อมูลโรงเรียนสอนภาษาไทย 2 แห่ง ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ในรัฐเคดะห์

2.3 เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ศึกษาสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสังเกต การสนทนากลุ่ม (Focus Group) รวบรวมข้อมูลภาคสนามในพื้นที่อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน รวมทั้งเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

2.3.1 วัดวิสุทธิประดิษฐานาราม (วัดปลายระไม) ตำบลปาดังเกอร์เบา อำเภอบันดัง รัฐเคดะห์

2.3.2 วัดถ้ำคีรีวงค์ ตำบลปาดังกูสิงห์ อำเภอบันดัง รัฐเคดะห์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้ประเด็นที่กำหนดไว้ในขอบเขตของ

เนื้อหา มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการรวบรวมข้อมูลกับผู้ออกข้อมูลหรือเป็นผู้ให้สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีการบันทึกเสียงและถ่ายภาพประเด็นอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับแหล่งข้อมูล รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4. วิเคราะห์ข้อมูลและการจัดการกับข้อมูล โดยการนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาจำแนกหมวดหมู่ตามขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนดไว้ และวิเคราะห์ตีความโดยปรับใช้แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกเสียงไว้ในแถบบันทึกเสียงแล้วนำมาสรุปสาระสำคัญ

5. นำข้อมูลที่สรุปเป็นสาระสำคัญมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

6. เสนอผลการวิจัย แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยมีตารางและภาพ ประกอบบางตอน

สรุปผล

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาโรงเรียนสอนภาษาไทยในประเทศมาเลเซีย : กรณีศึกษาในรัฐเคดะห์ สรุปผลการศึกษา 8 องค์ประกอบ ได้ดังนี้

1. สาระเนื้อหา หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นหลักสูตรของมูลนิธิพระวิเชียรโมลีและหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการประเทศไทย โดยการสนับสนุนจากสลากกินแบ่งรัฐบาล และจากการสัมภาษณ์พระผู้สอน และผู้เรียน รวมถึงศึกษาจากเอกสารแบบเรียน หนังสือเรียนกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า

เนื้อหาการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่ทักษะภาษา ชุดภาษาเพื่อชีวิตสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หนังสือเรียนวัฒนธรรมไทย 1 ระดับ 1 สำหรับ ชาวมาเลเซีย เชื้อสายไทย ในประเทศมาเลเซีย มูลนิธิพระวิเชียรโมลี (แฉล้ม เขมปญโญ) วัดชัยมงคล (พระอารามหลวง) อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งในแต่ละระดับประกอบด้วยหนังสือ 6 เล่ม ได้แก่ การออกเสียงและการสนทนา ภาษาไทย ไวยากรณ์ ไทย ทักษะทางภาษาไทย ภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา วัฒนธรรมไทย และส่งเสริมคุณภาพชีวิต

2. ครู/ผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุ ที่มีจิตอาสาในการสอน ไม่มีค่าตอบแทน พระส่วนใหญ่ไม่ได้จบทางด้านการศึกษา บางโอกาสถ้าไม่มีพระสงฆ์ก็ใช้เครือข่ายที่สอนน้อง นอกจากนี้พระสงฆ์ก็ทำหนังสือขอพระนักศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (มจร.) ซึ่งจะเป็นพระนักศึกษาที่อยู่ในระหว่างการศึกษาปฏิบัติศาสนกิจไปช่วยสอนเป็นประจำทุกปี ในแต่ละปีจะมีครูไม่เกิน 60 คน ทั้งนี้จะมีโรงเรียนสอนภาษาไทยที่เป็นหลัก คือ ที่รัฐเคดะห์ กับรัฐปาลิส สำหรับครูผู้สอนไม่ว่าจะเป็นครูเก่า และครูใหม่ มีทั้งที่มาจากประเทศไทย และเป็นพระ ที่อยู่ในมาเลเซีย ประมาณ 45 รูป เป็นชาวบ้านประมาณ 30 คน ครูเหล่านี้จะกระจายวัดต่างๆ สำหรับที่วัดปลายระโม จะสอนอยู่ 3 รูป มีชาวบ้าน เด็กรุ่นพี่ 3-4 คน

3. สื่อ/อุปกรณ์การสอน สื่อการสอน ยังมีค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะสื่อที่เป็น รูปภาพ โปสเตอร์ ภาพวิดีโอ หนังสือนิทานต่าง ๆ ส่วนใหญ่ยังใช้หนังสือเป็นหลัก โดยได้รับมาจาก

มูลนิธิของสมาคมไทยในมาเลเซีย ในการจัดซื้อหนังสือจากครุสภา เกมต่อคำ แบบจิกซอ เรียงตัวหนังสือ สอนทายภาพ สื่อการเรียนจำพวกหนังสือมีเพียงพอต่อเด็ก หนังสือจะให้เก็บไว้ที่โรงเรียน เรียนเสร็จก็เก็บไว้ในโต๊ะ ไม่ให้นำกลับไปอ่านที่บ้าน เพราะเด็กจะไม่มีเวลาอ่าน โรงเรียนรัฐมีการบ้านมาก เด็กที่นั่นจะไม่มีเวลาทำอย่างอื่นเรียนอย่างเดียว อ่านออกเขียนได้ แต่เรื่องที่น่าหนักใจคือ คุณธรรม จริยธรรม ต้องทำวัดสวนมนต์ จะมี 1 วัน ที่จะต้องทำวัตร สวนมนต์ นั่งสมาธิ เจริญภาวนา ฝึกกรรมฐาน ทุกคนต้องไหว้พระรับศีล

4. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนครูและนักเรียนร่วมกัน สนทนาเนื้อหาสาระในบทเรียน การสอนโดยใช้ใบงานกิจกรรมกลุ่ม การอภิปราย การเชิญวิทยากร และการศึกษานอกสถานที่ กิจกรรมการเรียนการสอนใช้วิธีผสมผสาน เช่น การบรรยาย สังเกตรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ สานิต ฝึกปฏิบัติ ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยกลาง ในส่วนภาษาไทยถิ่นใต้จะเป็นการพูดคุยกันนอกห้องเรียนระหว่างเด็กนักเรียนด้วยกัน หรือกับครูผู้สอน ที่สามารถพูดภาษาไทยถิ่นใต้ได้ ถ้าเริ่มจากอนุบาลก็จะมีเขียนเส้นประ จะมีหนังสือเส้นประให้เรียน จากนั้นก็จะเขียนใส่กระดานดำแล้วให้คัดตาม ส่วนมากจะเขียนใส่กระดานแล้วให้เด็กท่องจำ เริ่มจากง่าย ๆ ก ข ช สระ อะ สระ อา แล้วเริ่มประสมจนถึงขั้นสูงไป ที่จริงแล้วสื่อไม่ได้ใช้สื่อมากนัก เพราะเน้นอ่านออก เขียนได้ การสอนไม่ได้มีหลักการสอนอะไร สอนที่ศาลาการเปรียญบ้าง ใต้ร่มไม้บ้าง ไม่มีเครื่องเขียนใครจะมากี่มา ใครไม่มาก็ไม่เป็นไร รูปแบบการสอนเหมือนเมืองไทย ใช้หนังสือเหมือนกัน

5. ผู้บริหารและบุคลากร การจัดหาครู ผู้สอน บริหารโดยคณะกรรมการการศึกษาภาษาไทย พระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม (คทว.) มีเลขานุการ คทว. เป็นผู้ดำเนินการจัดหาครู อาจารย์ หรือพระสงฆ์อาสาสมัครจากประเทศไทย และครูฆราวาส (ที่เป็นประชาชน)

6. เงินทุนสนับสนุน มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ขอเงินสนับสนุนการศึกษาวัดละ 1,000 เหรียญ สำนักสงฆ์ 500 เหรียญ ขอความอนุเคราะห์ติดต่อกันเป็นเวลา 5 ปี รัฐบาลให้การสนับสนุน หนังสือ งบประมาณจากคณะสงฆ์ จากสมาคมไทย จากนายกรัฐมนตรี มีบัญชีในการเบิกจ่ายซื้อโต๊ะ เก้าอี้ เทคโนโลยี รัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน ในการสอนหนังสือจะมีการเก็บค่าใช้จ่ายครอบครัวละ 60 เหรียญต่อปี (เงินไทย 600 บาทต่อปี) วันละ 50 บาท และได้จากแม่กรองธรรมสนามหลวง พระสงฆ์ทอดผ้าป่าของญาติโยม

7. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศ แวดล้อม สถานที่โรงเรียนวัดศิริวงศ์ ไม่มีอาคารเรียนเป็นเอกเทศ ใช้โบสถ์ ศาลาการเปรียญเป็นอาคารเรียน และทำกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีการแยกห้องเรียนเป็นระดับที่ชัดเจน ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนไม่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

ส่วนสถานที่โรงเรียนวัดวิสุทธิประดิษฐาราม (วัดปลายระโม) เป็นตึก อาคารเรียนเอกเทศ 2 ชั้น 12 ห้องเรียน สร้างโดยงบประมาณของวัด และงบประมาณจากรัฐบาลมีชื่อว่า “โรงเรียนภาษาไทยวัดวิสุทธิประดิษฐารามปลายระโม” ประเทศมาเลเซีย มีห้องเรียนเพียงพอ และมีลักษณะเหมือนกับอาคารเรียนทั่วไปของเมืองไทย ทำให้มีบรรยากาศการเรียนที่ดี มีการตกแต่งห้องเรียน จัดป้ายนิเทศ มีสื่อการสอนที่ตี

ห้องเรียน แบ่งนักเรียนเป็นระดับอย่างชัดเจนง่ายต่อการจัดการเรียนการสอน มีเสาธงติดธงชาติ มีห้องสมุดที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

8. ผู้เรียน เป็นเด็กที่มีความสนใจในเรื่องพุทธศาสนา และเกิดจากความศรัทธาของผู้ปกครองหลังจากเลิกเรียนในตอนเช้าจากในระบบโรงเรียน เด็กที่เข้ามาเรียนมีการลงทะเบียน มีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลมาตรวจ ผู้ปกครองไม่ค่อยส่งลูกไปเรียนภาษาไทยมากนัก ส่วนใหญ่สนับสนุนทางวิชาการที่ระบบโรงเรียนจัด ภาษาที่ใช้มีทั้ง ภาษาจีน ไทย อังกฤษ มาลายู เด็กชาวมาเลเซียเชื้อสายไทย เข้าใจทุกภาษา พูดภาษาอะไรมาก็เข้าใจ ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทยได้ในชีวิตประจำวัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัยมาอภิปรายผลตามข้อขบข้ายวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาสาระ

หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรของมูลนิธิพระวิเชียรโมลี และหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความสัมพันธ์และการให้ความช่วยเหลือจากประเทศไทย กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ให้ความใส่ใจคนไทยที่อาศัยอยู่แถบชายแดนไทย - มาเลเซีย ซึ่งมีจำนวนมาก โดยเข้าไปส่งเสริมเรื่องของภาษาไทย ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม วางแนวทางเผยแผ่พระพุทธศาสนา และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ภาษา และศิลปวัฒนธรรมวัดชัยมงคล จังหวัดสงขลา ประเทศไทย มูลนิธิพระวิเชียรโมลี (แฉล้ม เขมปญโญ) วัดชัยมงคล (พระอาราม

หลวง) อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา ได้ผลิตตำราเรียนภาษาไทยตามโครงการผลิตหนังสือเรียนสำหรับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในประเทศมาเลเซียโดยเฉพาะ โดยได้ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับมูลนิธิและศูนย์การสอนภาษาไทย พุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย วัดมัชฌิมาราม (วัดกลาง) รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย และศูนย์การสอนพระพุทธศาสนาและภาษาไทย วัดบุญญาราม รัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย

หนังสือเรียนตามหลักสูตรการเรียนการสอนภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมไทย สำหรับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในประเทศมาเลเซีย เป็นหนังสือเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้ภาษาไทย มีทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนสามารถสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมุ่งปลูกฝังหลักธรรมคำสอนในบวรพระพุทธศาสนา ค่านิยม คุณธรรม วัฒนธรรม และจิตสำนึกในความเป็นไทย ภายใต้กรอบความเป็นพลเมืองดีของประเทศ รวมทั้งมีความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานและการประกอบอาชีพ มีความขยัน อดทน ประหยัด ตลอดจนรู้จักสงวนทรัพยากรธรรมชาติ บำรุงรักษาสาธารณสมบัติให้เกิดแก่ประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต การเรียน การสอนภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในประเทศมาเลเซีย จะมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธภาพและก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประชาชาติของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียสืบไป

สำหรับการวัดผลประเมินผล ใช้ข้อสอบจากมูลนิธิวิเชียรโมลี โดยทางวัดจะดำเนินการสอบ และส่งผลการสอบกลับมาที่มูลนิธิเพื่อ

ตรวจและประเมินผลจัดระดับชั้น ทั้งนี้เพื่อให้ข้อสอบกับเนื้อหาที่เรียนรู้จากหลักสูตรมีความสอดคล้องกัน และผู้ออกข้อสอบเอง ก็สามารถตรวจสอบตามความเข้าใจตรงกัน ทั้งนี้เพื่อความยุติธรรมต่อผู้สอบ และเป็นมาตรฐานการวัดผลที่เชื่อถือได้

2. ครู/ผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุ ที่มีจิตอาสาในการสอน ไม่มีค่าตอบแทน พระส่วนใหญ่ไม่ได้จบทางด้านการศึกษา ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะในชีวิตประจำวันชาวไทยส่วนมากทำนา ทำสวนยางพารา และพูดภาษาไทยถิ่นได้สำเนียงถิ่นของโทรบุรี ที่ใกล้เคียงสำเนียงนครศรีธรรมราชและสงขลา ถ้าสมาคมกับชาวจีนซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยด้วยกันก็จะใช้ภาษาจีน แต่ถ้าสมาคมกับชาวมาเลเซียจะใช้ภาษามลายู ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนจึงไม่ได้เน้นความรู้เชิงวิชาการมาก เพียงแต่ต้องการให้อ่านออกเขียนได้เท่านั้น และด้วยสาเหตุที่ผู้สอนต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม พระภิกษุจึงเหมาะสมที่สุดสำหรับเป็นผู้สอนไปกับชุมชน จึงทำให้ชาวไทยเรียนหนังสือไทยจากวัด ส่วนใหญ่มีพระภิกษุหรือคนไทยอาสาสมัครเป็นผู้สอนพอให้อ่านและเขียนภาษาไทยได้ ปัจจุบันพ่อแม่เด็กไทยไม่นิยมส่งลูกหลานให้เรียนภาษาไทย เพราะผู้เรียนไม่ได้รับสิทธิให้เรียนต่อชั้นสูงในโรงเรียนรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลมาเลเซียไม่อนุญาตให้เปิดการสอนภาษาไทยในระบบโรงเรียน

3. สื่อ/อุปกรณ์การสอน

จากการวิจัย พบว่า โรงเรียนยังขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ปัจจัยสนับสนุนในการจัดการศึกษาที่ไร้องค์ประกอบทางเทคโนโลยีสารสนเทศรวมไปถึงนวัตกรรมรูปแบบต่าง ๆ ยังมีค่อนข้างน้อยหรืออาจกล่าวได้ว่าไม่มีเลย ส่วน

ใหญ่จะใช้หนังสือเป็นหลักในการเรียนการสอน
วิธีนำเสนอของผู้สอนก็ใช้กระดานดำ ซึ่งเป็น
สาเหตุสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
จำกัด ขาดผู้ให้การสนับสนุนทางด้านสื่อการเรียน
การสอนที่ทันสมัย สอดคล้องกับข้อมูลจากการ
สัมภาษณ์ที่กล่าวว่า “ในตอนนี้การเรียนการสอน
วัดจะใช้เงินวัดเป็นหลักมากกว่า เพราะว่าแต่ไหน
แต่ไรมาก็ไม่ได้เงินจากกองกลาง ไม่ได้มีเงิน
สัดส่วนเข้ามาดูแลบริหารจัดการ วัดจะดูแล
กันเอง หากจะซื้ออุปกรณ์ หนังสือ ก็ตามเจ้า
อาวาสทุกวัดร่วมกันเป็นคณะกรรมการซึ่งตั้งขึ้น
มา 10 รูป ดูแลบริหารโดยมติที่ประชุมของเจ้า
อาวาสทุกวัดว่าขอสนับสนุนเงินทั้งหมด 60 วัด
หลังจากการทอดกฐินเสร็จแล้ว ขอวัดละ 1
หมื่น” ซึ่งก็คงไม่เพียงพอสำหรับการจัดหา
อุปกรณ์การเรียน ปัญหาอีกประการหนึ่งน่าจะเกิด
จากผู้สอนมีความสามารถไม่ค่อยจะเพียงพอใน
การนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อประกอบการเรียน
การสอน สถานที่จัดการเรียนการสอนขาดระบบ
สื่อสารขั้นพื้นฐาน ทำให้เครื่องมืออุปกรณ์ทาง
เทคโนโลยีที่ได้ก็ไม่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายใช้
งานได้

4. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนครูและ
นักเรียนร่วมกันสนทนาเนื้อหาสาระในบทเรียน
การสอนโดยใช้ ใบงาน กิจกรรมกลุ่ม การ
อภิปราย การเชิญวิทยากร และการศึกษานอก
สถานที่

การที่ผู้สอนยังคงยึดรูปแบบการสอน
แบบบรรยาย โดยมีครูเป็นศูนย์กลางมากกว่าการ
สอนในรูปแบบอื่น การสอนด้วยวิธีการแบบนี้
เป็นการสอนที่ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ในชั้นปลาย เพราะนอกจากจะทำให้ นักเรียนเกิด
ความเบื่อหน่าย ขาดความสนใจ ยังเป็นการปิด

กั้นความคิด และสติปัญญาของผู้เรียนให้อยู่ใน
ขอบเขตจำกัดอีกด้วย จึงทำให้นักเรียนได้ความรู้
ในวงจำกัด ได้รับความรู้เท่าที่ผู้สอนนำมาสอนให้
เท่านั้น นอกจากนั้นก็มีการจัดกิจกรรมบ้างเพื่อ
สนับสนุนการอ่านและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ
คำสัมภาษณ์ที่ว่า “ในการเรียนการสอน มี
กิจกรรมให้ทำ เราก็กทำตามนั้น แล้วก็มียอก
ห้องเรียนบ้าง มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมในวิชาภาษา
ไทย โดยหลัก คือ เน้นให้อ่านออกเป็นหลัก
เรื่องการเขียนได้ไ้มาเลเซียโดยส่วนมากแล้วเด็ก
ที่จบภาษาไทยจะไม่มี ความชำนาญในการเขียน จะ
มีความชำนาญในการเขียนได้น้อยมาก”

5. ผู้บริหารและบุคลากร

จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและ
ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ได้มาจากผู้มีจิตศรัทธา อาสา
สมัครเข้ามาช่วยดำเนินการเรียนการสอน ส่วน
หนึ่งเป็นผู้บริหาร และอีกส่วนหนึ่งก็เป็นผู้สอน
ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหาร และบุคคล
ที่มาจัดการศึกษา ส่วนใหญ่มาปฏิบัติหน้าที่แบบ
อาสาสมัครมากกว่าที่จะมาเพื่อประกอบอาชีพ
อย่างจริงจัง เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจที่จะมาเพื่อ
สร้างหลักฐานทางเศรษฐกิจให้กับตนเอง แต่ถูก
ชักชวนให้มาช่วย และมีจิตใจที่จะให้ความรู้
เท่านั้นเอง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์
ผู้ที่มาเป็นผู้บริหาร และเป็นผู้สอนที่ว่า “ที่จริง
ไม่มีแรงจูงใจอะไร ก็ขอไปตรง ๆ ว่าให้มาปฏิบัติ
ศาสนกิจประจำ ณ ประเทศมาเลเซีย ไม่ได้บอก
ว่าอยู่ดี กินดี บอกว่ามาเพื่อปฏิบัติงาน แต่ก็ไม่ได้
ต้องเครียดว่าจะลำบาก ก็ไม่ได้ลำบากขนาดนั้น
แต่อยู่สบายไหม ก็อยู่สบาย แต่อย่าไปคิดเรื่อง
เงิน หรือปัจจัยมากเกินไปจะอยู่ไม่ได้ เพราะอาจ
จะไม่หรรษาเหมือนอเมริกา ไม่หรรษาเหมือน
สิงคโปร์ แต่ก็ดีกว่าเมืองไทยหลายเท่า”

6. เงินทุนสนับสนุน

มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ขอเงินสนับสนุนการศึกษาจากวัด จะเห็นได้ว่างบประมาณที่ใช้สำหรับจัดการศึกษา ส่วนหนึ่งได้จากรัฐบาล ส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากชาวบ้านหรือจากวัดต่าง ๆ จึงทำให้งบประมาณที่ใช้ในการบริหารจัดการมีจำนวนไม่แน่นอน ไม่สามารถกำหนดโครงการที่ชัดเจนในแผนปฏิบัติการได้ แต่ก็เปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน มีหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การวางแผน การร่วมปฏิบัติและรับผิดชอบในการศึกษา สามารถจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่เหมาะสมนำมาใช้ เป็นประโยชน์ได้มากที่สุด คุ้มทุน รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมใจในสิ่งที่ได้ทำ ในขณะที่เดียวกันก็เกิดความสามัคคีในชุมชนด้วย

7. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม

สถานที่ใช้จัดการศึกษาเป็นวัด ใช้อาคารในบริเวณวัดเป็นห้องเรียน บรรยากาศแวดล้อมไม่ได้ จัดเป็นโรงเรียนอย่างเป็นทางการ ที่เป็นเช่นนี้มาจะเป็นเพราะรัฐเกดะห์อันกว้างใหญ่มีวัดไทยอยู่ประมาณ 50 วัด แต่ละวัดมีทั้งโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญเช่นเดียวกับวัดในประเทศไทย พื้นที่ในบริเวณนี้เป็นแหล่งที่มีความสมบูรณ์ของมาเลเซีย เป็นพื้นที่ราบปลูกข้าวกว้างใหญ่ จะมีการเปิดสอนภาษาไทยทุกวันศุกร์ - เสาร์ แต่ช่วงเด็กปิดเทอมจะมีสอนทุกวันทั้งเดือน จึงทำให้การเป็นอยู่ การใช้ชีวิตประจำวัน รวมทั้งการศึกษาจะเป็นแบบง่าย ๆ มีพระภิกษุเป็นผู้สอนหนังสือให้เด็ก ๆ และมีนักเรียนระดับมัธยมบางคนที่สละ

เวลามาเป็นครูสอนภาษาไทยให้แก่รุ่นน้อง เด็กส่วนใหญ่จะเรียนภาษาไทยที่วัด โดยจะมีพระภิกษุหรืออาสาสมัครชาวไทยเป็นครูสอนให้อ่านออกเขียนได้ โดยจะมีองค์กรและกลุ่มคนไทยที่พยายามฟื้นฟูและอนุรักษ์การเรียนการสอนภาษาไทยขึ้นในวัด เพื่อให้เรียนรู้และเข้าใจในหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ปัจจุบันพบว่าเด็กหนุ่มสาวสนใจเรียนรู้และสอบธรรมศึกษากันอย่างแพร่หลาย ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ สร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกมีความเป็นไทยเป็นต้น จะช่วยกันต้อนรับผู้ที่มาเยือนอย่างเป็นมิตร หุงหาอาหารให้รับประทาน พร้อมกับให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของคนไทยที่อยู่ในประเทศมาเลเซีย รวมถึงการได้รับการศึกษาภาษาไทยของลูกหลาน ทำให้ชุมชนมีความรักกลมเกลียวกันในฐานะชนชาติเดียวกัน

8. ผู้เรียน

การเรียนของผู้เรียนส่วนใหญ่เกิดจากความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเข้าเรียนโดยไม่ได้เกิดจากการบังคับ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยจึงทำให้เกิดเป็นความเข้มแข็งของการนับถือศาสนา และยังคงอนุรักษ์ความเป็นไทยเอาไว้ได้ นอกจากนี้ความใส่ใจของผู้ปกครองที่ใกล้ชิดในพระพุทธศาสนา ทำให้ถือว่าการมาส่งบุตรหลานเข้าเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องปกติที่เข้าวัดเป็นประจำทุกวัน และเป็นแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทย เมื่อใช้ภาษาไทยได้ดี เมื่อไปสมัครงานก็จะได้ค่าตอบแทนที่สูงกว่าปกติ และเนื้อหาวิชาภาษาไทยเป็นเรื่องที่ใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทย เนื่องจากชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยพูดภาษาไทยถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน แม้ว่าการเรียนการสอนจะเป็นภาษาไทยกลางก็ตาม แต่ยังคงรักษาประเพณีไทย เช่น วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันสำคัญ

ทางศาสนา เป็นต้น ชุมชนยังคงสืบสานประเพณี
อย่างเหนียวแน่น เนื่องจากได้รับรู้เรื่องราวของ
ประเทศไทยผ่านสื่อโทรทัศน์จากประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่องการจัดการศึกษา
โรงเรียนสอนภาษาไทยในประเทศมาเลเซีย :
กรณีศึกษาในรัฐเกดะห์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สร้างความรู้ความเข้าใจในการ
จัดการศึกษาของไทยและมาเลเซีย มีการแลกเปลี่ยน
นุศลากรเพื่อเป็นการสืบสานการเรียนการ
สอนภาษาไทย และอนุรักษ์ วัฒนธรรม
ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิมของไทยที่ยังคง
อยู่คู่กับชาวมลายูเชื้อสายไทย และเกิดการ
เรียนรู้ร่วมกันทำให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่าง
ยั่งยืนและร่วมกันนำความก้าวหน้าสู่ประชาคม
อาเซียน

2. ศึกษาการจัดการศึกษาของชาว
มาเลเซียเชื้อสายไทยกระบวนการทางสังคม

สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิต การทำนุบำรุงพุทธ
ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสานความเป็น
ไทยที่มีการอนุรักษ์ และปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรม ความเป็นไทย และการใช้ภาษาไทยให้
คงอยู่ตลอดไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยในเรื่องการบริหาร
จัดการโรงเรียนสอนภาษาไทยในมาเลเซีย ในรัฐ
อื่นๆ ที่มีโรงเรียนสอนภาษาไทยรูปแบบต่าง ๆ

2. ควรศึกษารูปแบบและแนวทางใน
การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
ระหว่างเยาวชนไทยและเยาวชนมาเลเซียเชื้อสาย
ไทย เพื่อเรียนรู้พหุวัฒนธรรมร่วมกัน
ส่งเสริมความเข้าใจและเป็นการสืบสานความเป็น
ไทย

บรรณานุกรม

- พิทยา บุขรรัตน์. (2553) คนไทยในรัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย : กระบวนการทางสังคม
เพื่อการธำรงและสืบสานความเป็นไทย. เอกสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ไทยศึกษา
: กรณีคนไทยในรัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย 24-25 มิถุนายน 2553
ณ ห้องประชุมบ้านซุซูกิ อาคารพาโลพัฒนา สถาบันทักษิณศึกษาวิภีพิเศย สารานุกรมเสรี.
(2555) มาเลเซียเชื้อสายไทย. จาก (ออนไลน์) แหล่งที่มา : http://th.wikipedia.org/wiki/สืบค้นเมื่อ_10_กรกฎาคม_2555
- สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ.(2554) ประเทศไทยกับอาเซียน. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์
สุริยา สะนิวา. ผู้แทนทางการเมืองของชนกลุ่มน้อย : ศึกษากรณีชาวมุสลิมเชื้อสาย
มาลายูในชายแดนใต้ประเทศไทยและชาวพุทธเชื้อสายไทยในชายแดนเหนือประเทศ
มาเลเซีย. <http://gotoknow.org/blog/niksof/89942>.สำนักนายกรัฐมนตรีย